

El cultiu de l'arròs, un aliat per a combatre el canvi climàtic

**XVII Jornada tècnica de
l'arròs**
Deltebre, 23 de febrer de 2023

Maria Belenguer-Manzanedo
Maite Martínez Eixarch

Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

IRTA^R

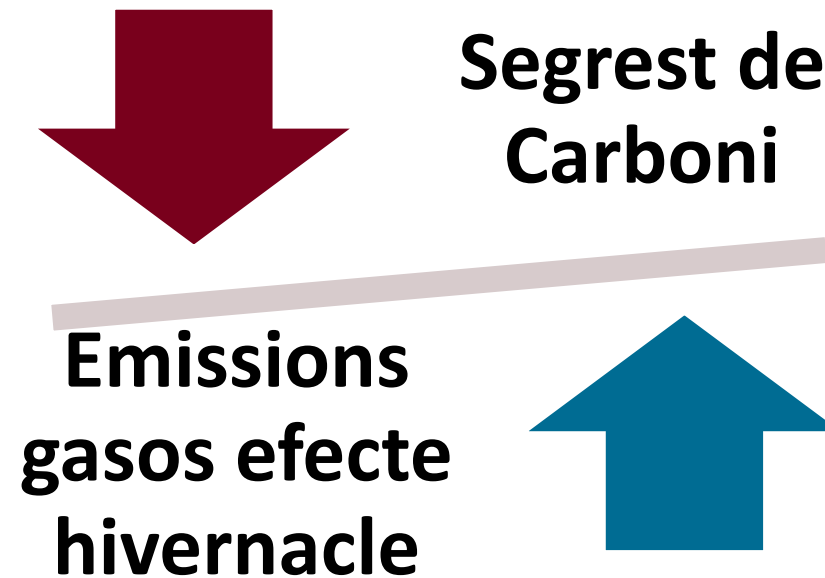

Generalitat
de Catalunya

Introducció: Mitigació del canvi climàtic i els arrossars

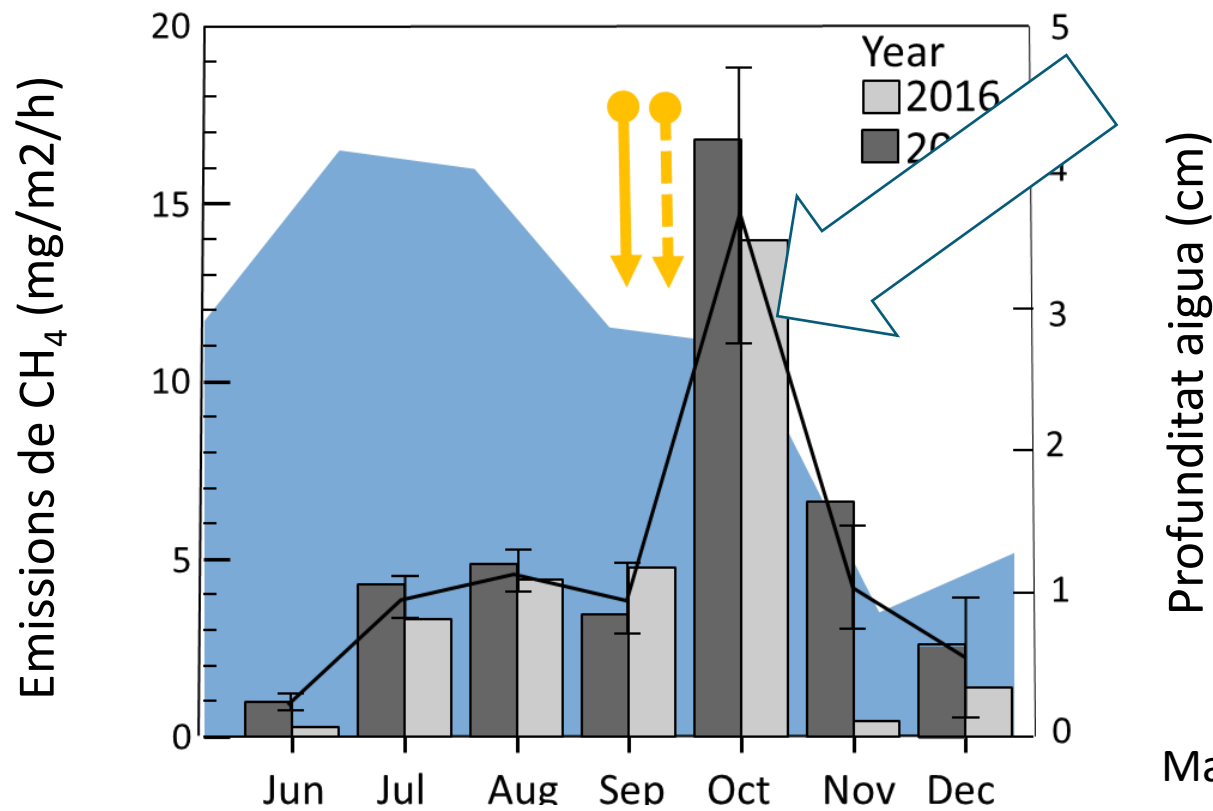
Els arrossars poden ajudar **mitigar** el canvi climàtic reduint la concentració de carboni en l'atmosfera

Balanç de carboni en els arrossars

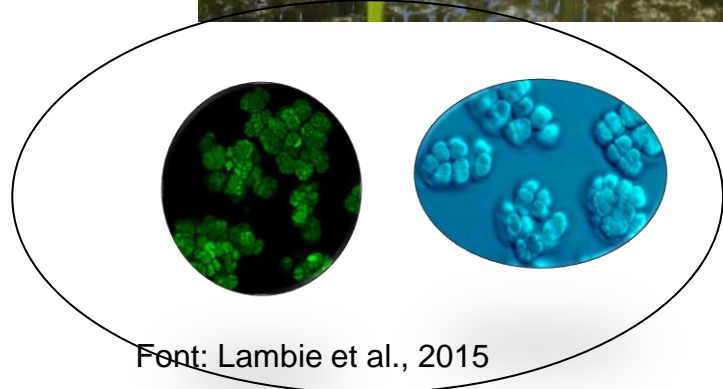
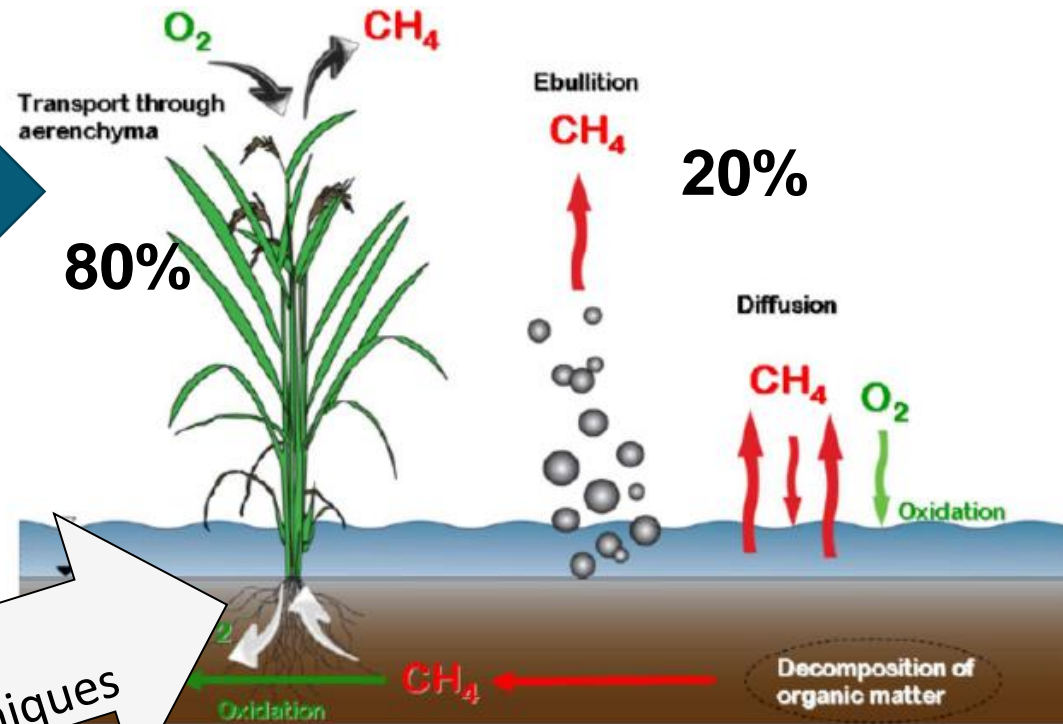
Emissions de gasos d'efecte hivernacle: metà

En els arrossars inundats, el pic de les emissions de metà (CH₄) tenen lloc a la post-collita

Martínez-Eixarch i col. 2022. Plant and Soil

El cultiu de l'arròs és emissor de metà...

Bacteries metanogèniques

Font: Lambie et al., 2015

Font: Le Mer et al. 2001

Condicions anòxiques del sòl provocades per la inundació permanent causen la producció i emissió de CH₄.

...però els arrossars tenen molt potencial de segrestar C

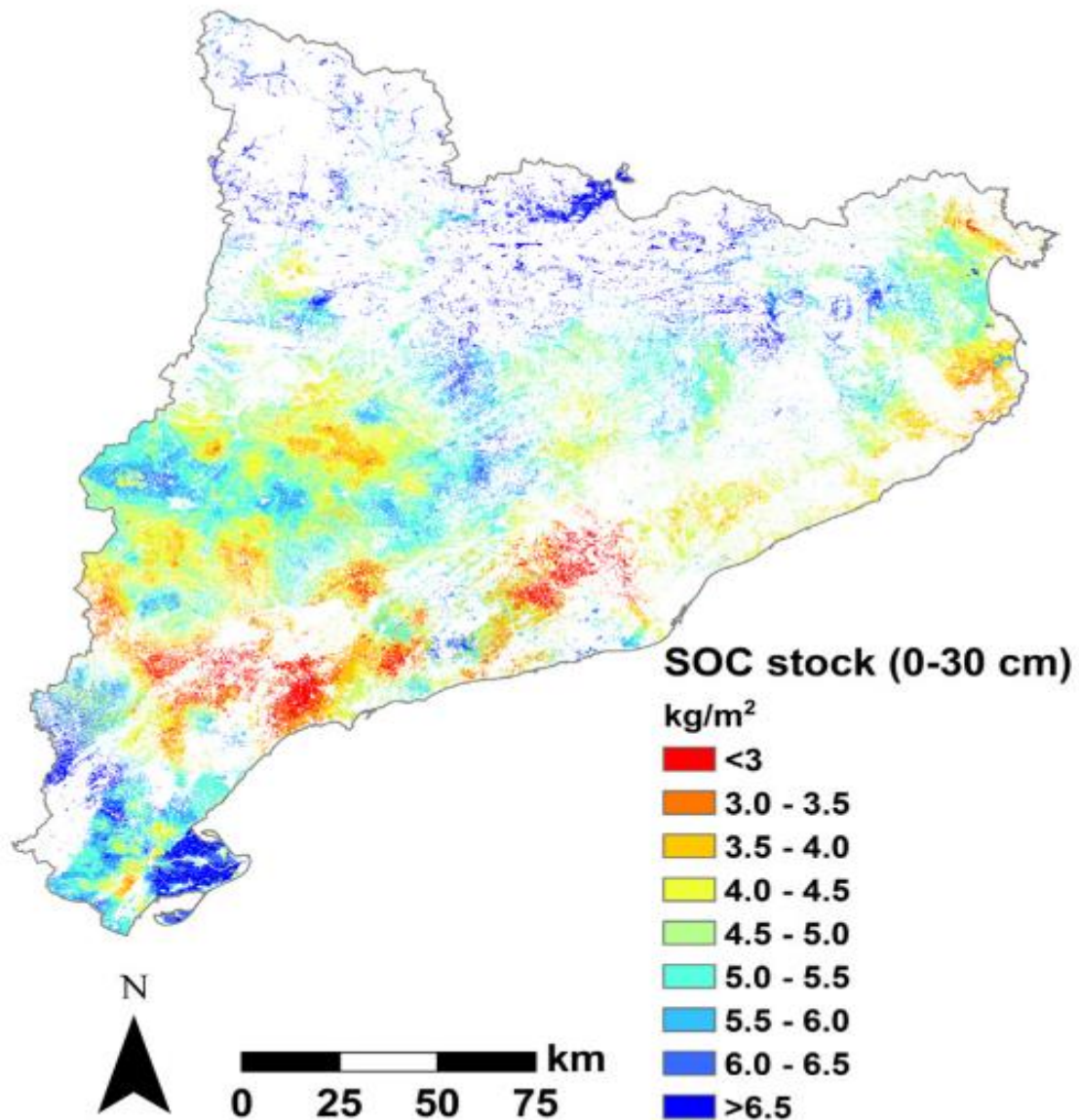
Table 1 Recent estimates of SOC stocks for the world's main terrestrial ecosystems.

Ecosystem	Global mean SOC stock (Mg ha ⁻¹)		References
	0-30 cm	0-100 cm	
All soils	45	98	4
Cropland	41 ^a	89	3,6
Mangrove	130 ^a	283	11
Forest	87 ^a	189	10
Grassland	38 ^a	82	7
Wetland	107 ^a	233	8
Rice paddy	51 (49-53)	108 (103-113)	This study

Font: Liu, Y., et al. 2021. Communications Earth & Environment 2, 154.

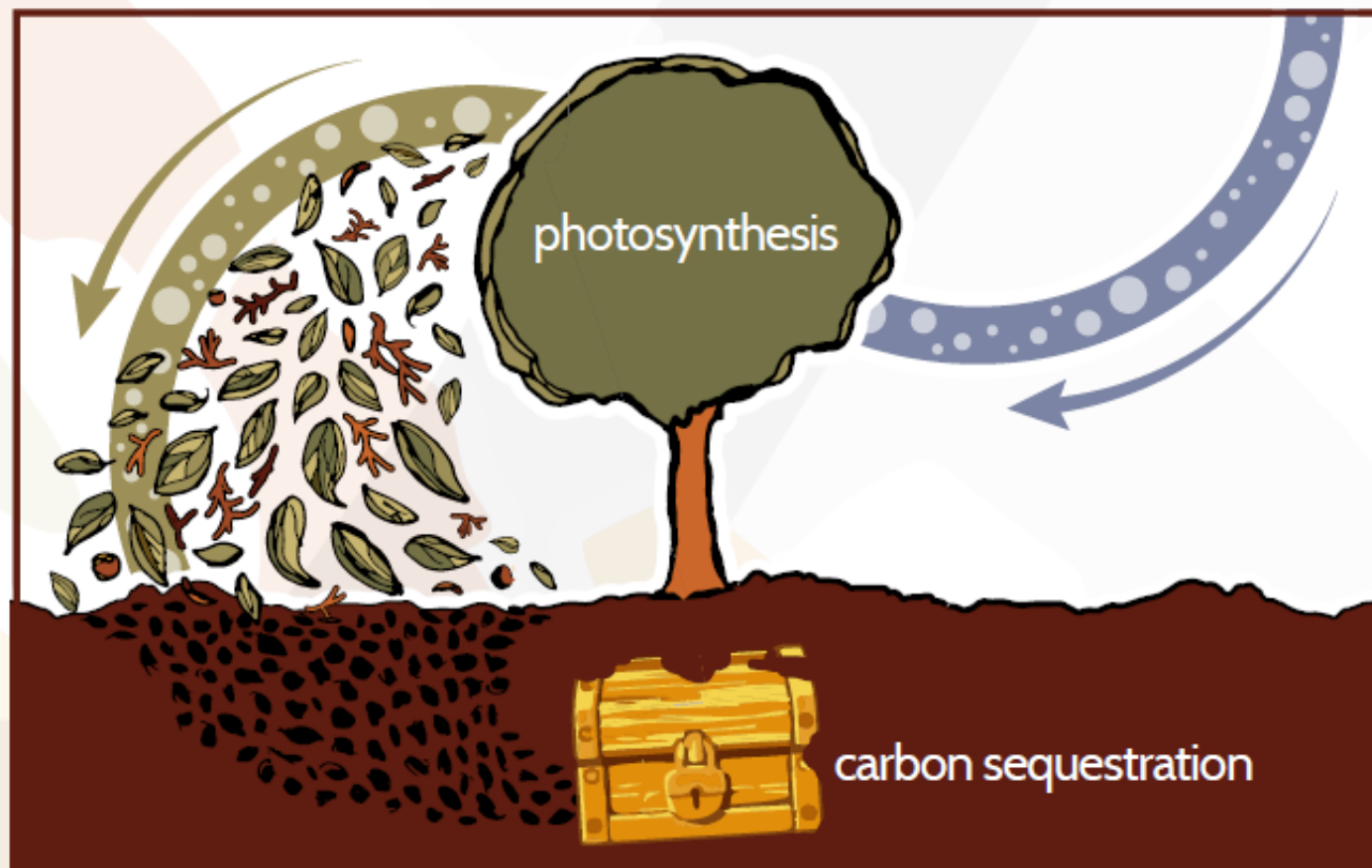
Estoc de carboni orgànic en sòls agrícoles a Catalunya

El cultiu de l'arròs és el que presenta major contingut de carboni orgànic en sòl

Funes i col. 2019. Science of total environment

Què és el segrest de carboni?

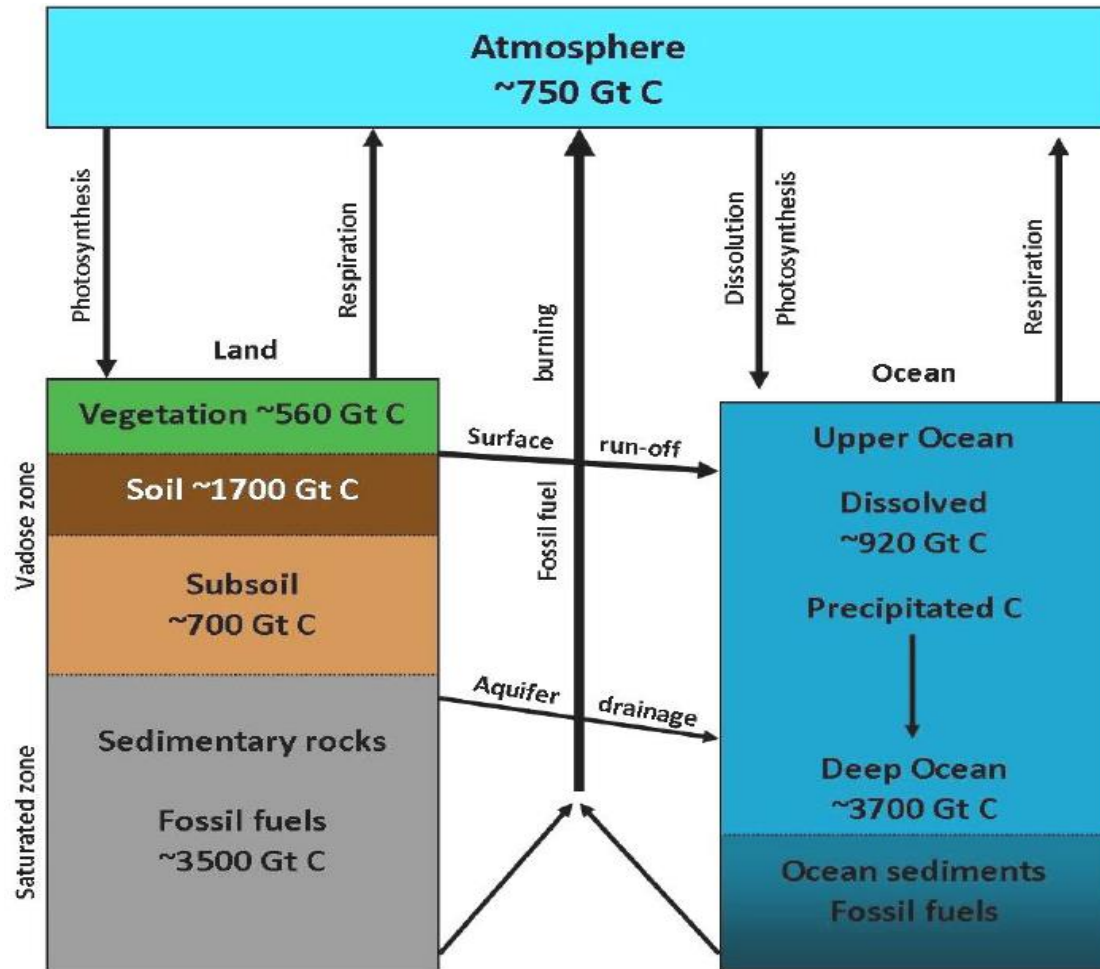

Emmagatzemament a **llarg termini de carboni** en plantes, sòls, formacions geològiques i oceà.

Eina per reduir (**mitigar**) les concentracions de gasos d'efecte hivernacle.

Font: Global soil organic carbon map. FAO, 2021

El sol és el principal embornal de Carboni dels sistemes terrestres.

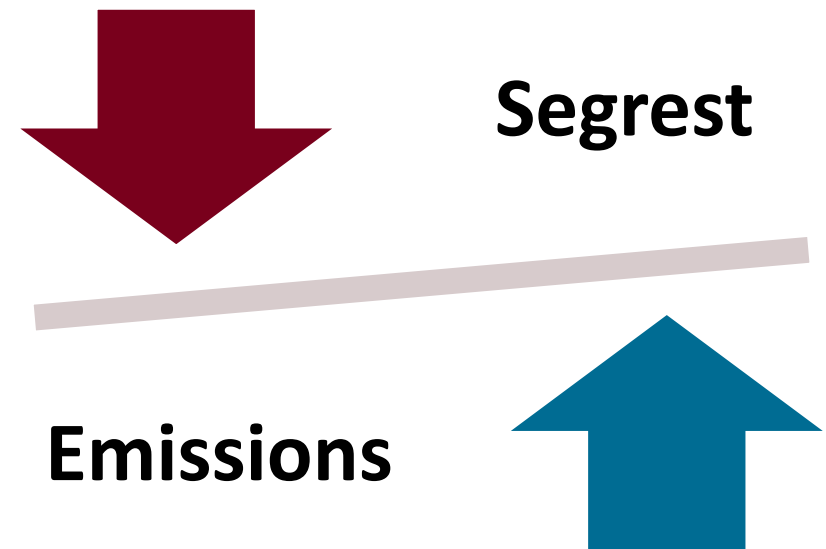

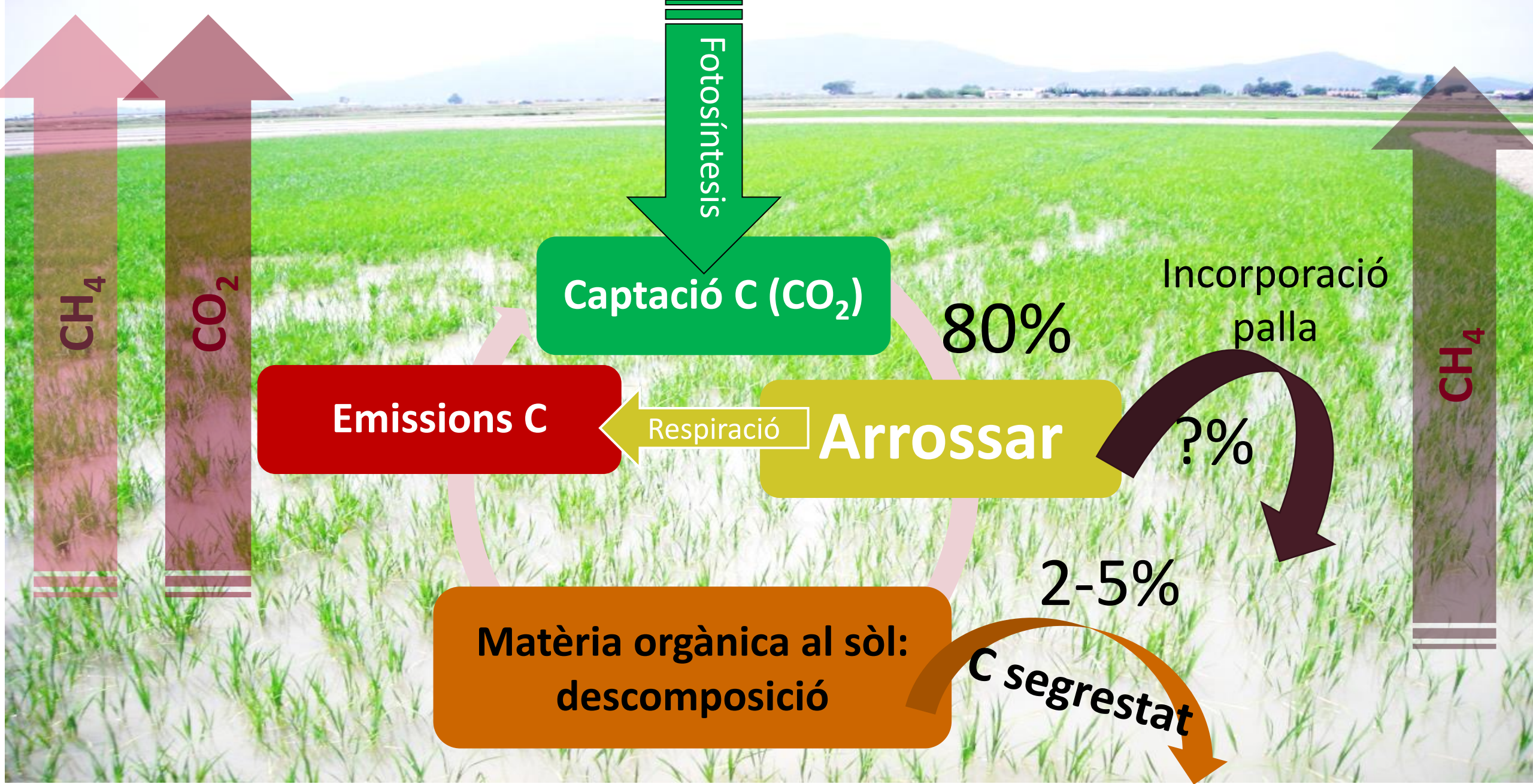

Balanç de carboni

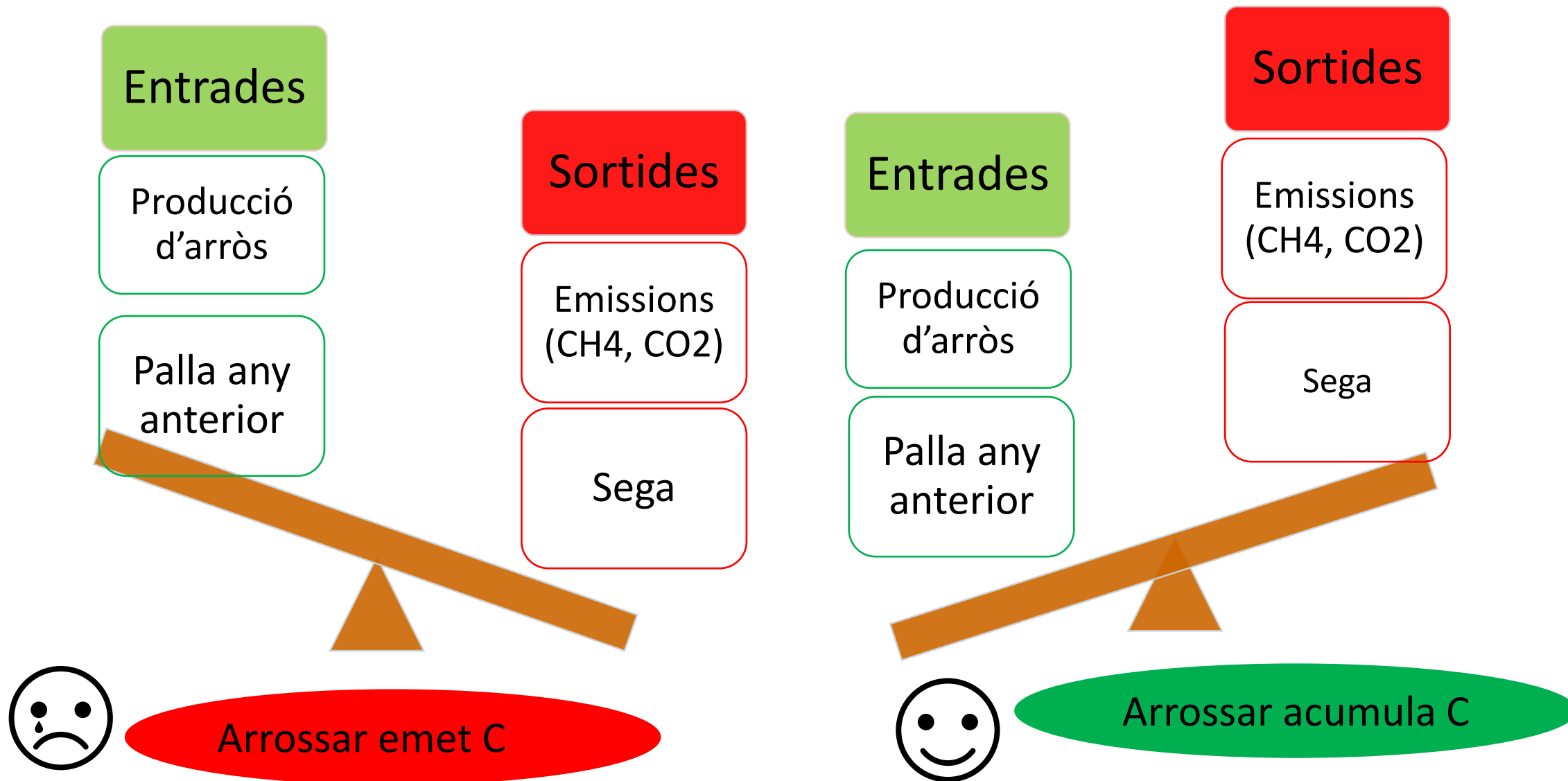
Agricultura i segrest de carboni

- Els sòls agrícoles catalans contenen tant carboni com el que Catalunya emet en 4 anys
- Augmentar **0.4%** el contingut de carboni en el sòl permetria compensar entre 20 – 35% de les emissions antropogèniques de gasos d'efecte hivernacle.

Balanç anual de carboni

Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

- Projecte Demostratiu
Gestió del rostoll de l'arròs
per la lluita contra el canvi
climàtic
- Projecte INIA MiC-RICE

Experiment maneig de palla durant la post-collita

Inici 2017 – final ? (2025)

Objectiu: **optimitzar** el balanç de carboni → reduir emissions i maximitzar el segrest C

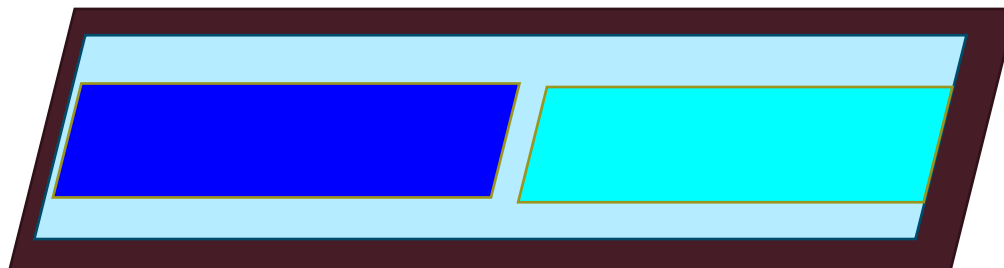
Disseny experimental

IRTA Amposta

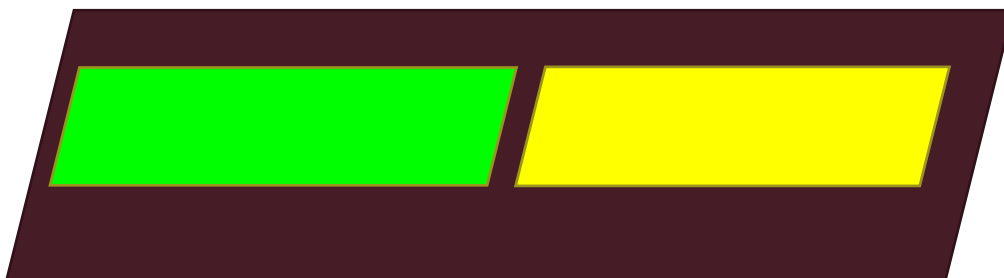
Xafat primerenc
(octubre)

Xafat tardà
(desembre)

Inundació hivernal

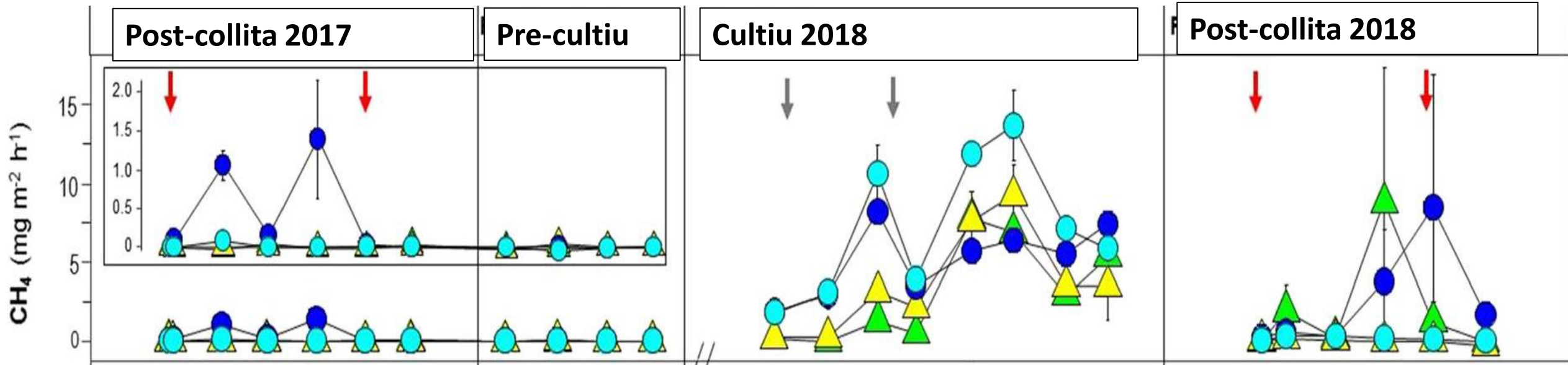
No inundació

Balanç anual de C
Emissions anuals GEH
Producció

Resultats

Emissions de metà

Només CH₄ en camp inundat i xafat primerenc

CH₄ no emès durant la post-collita es recupera durant cultiu

CH₄ en inundat i xafat primerenc

CH₄: Tardor plujosa

Els camps NO inundats mantenen les emissions baixes

Inundat+ xafat primerenc

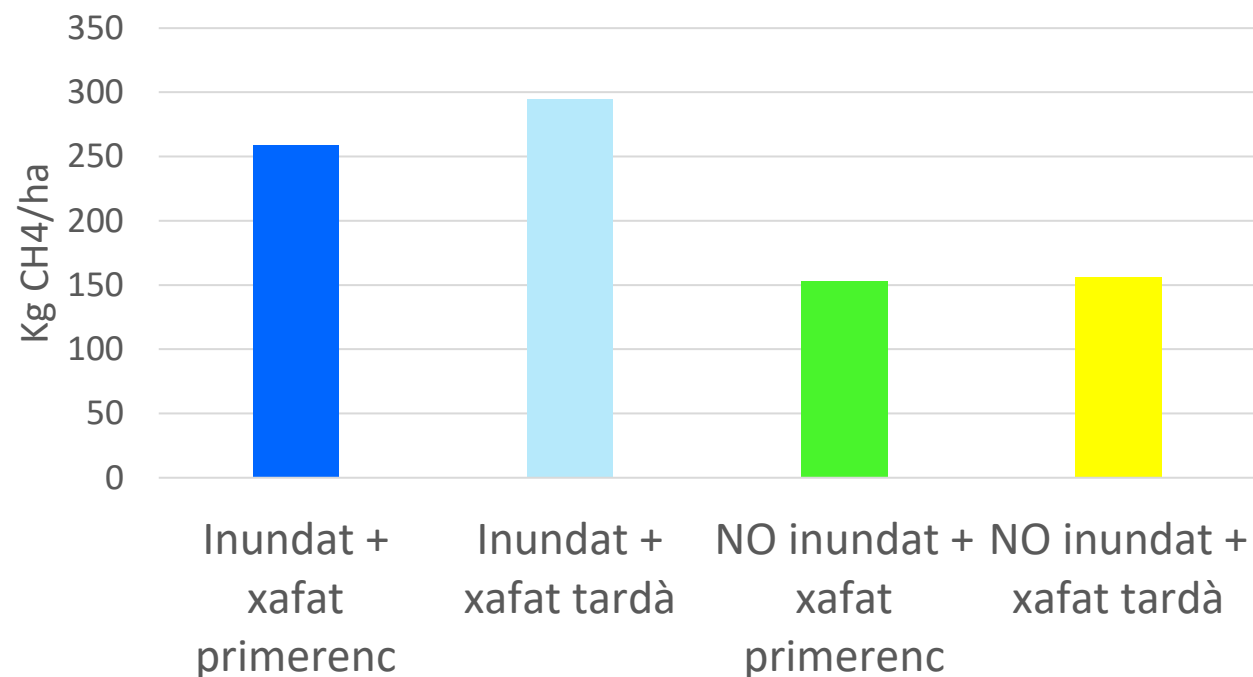
Inundat + xafat tardà

NO inundat + xafat primerenc

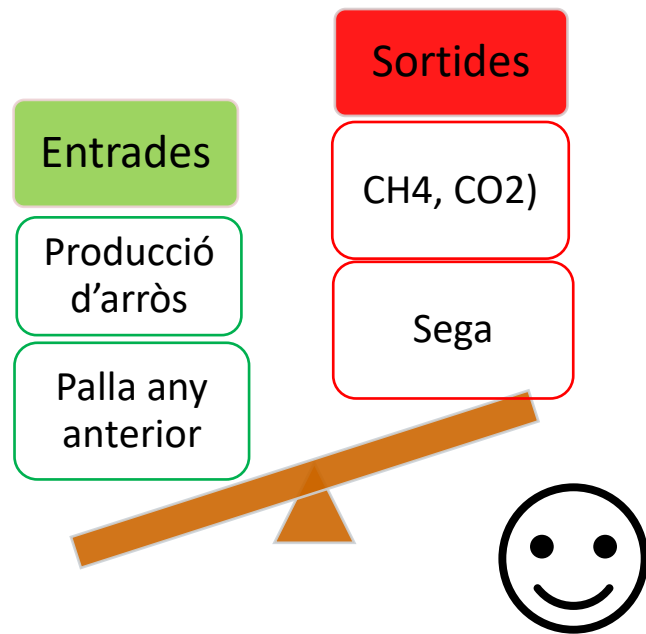
NO inundat + xafat tardà

Resultats

Emissions anuals acumulades de CH₄

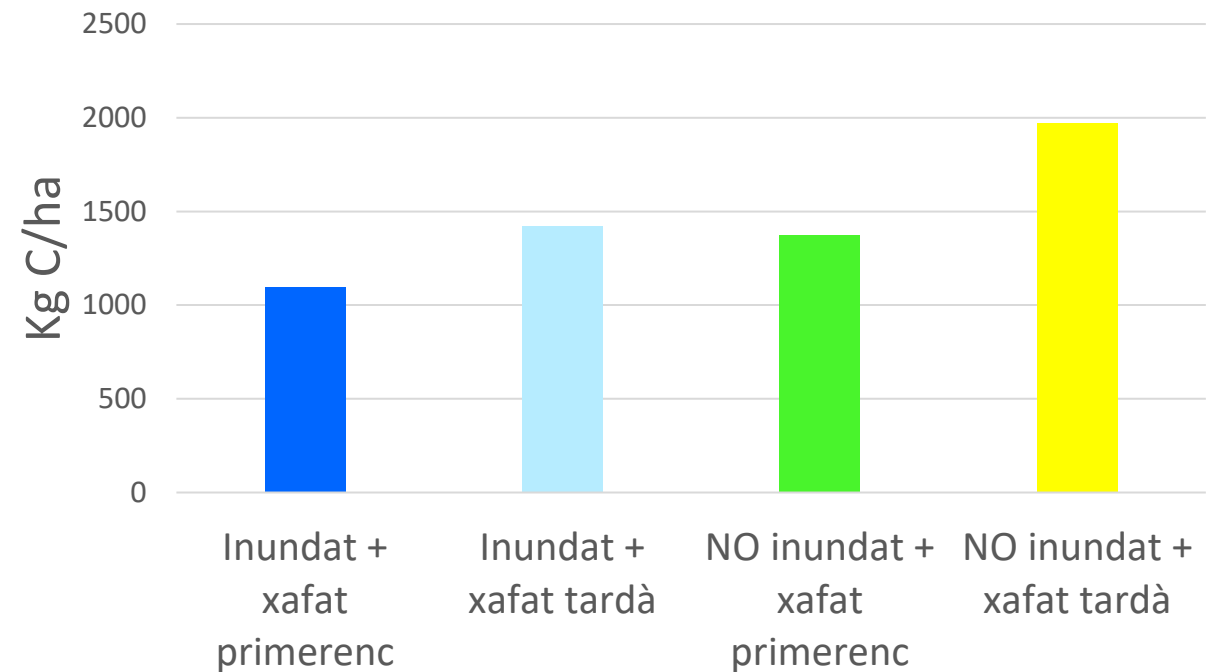
- ✓ La inundació hivernal estimula les emissions de CH₄
- ✓ El xafat tardà + inundació evita les emissions de CH₄ en post-collita però es recuperen al següent cicle.
- ✓ Només la NO inundació redueix les emissions anuals

PERÒ!!.....És balanç anual i NO és segrest de carboni

- ⌘ Calen series temporals llargues
- ⌘ Mesurar C en el sòl

Balanç anual net de carboni

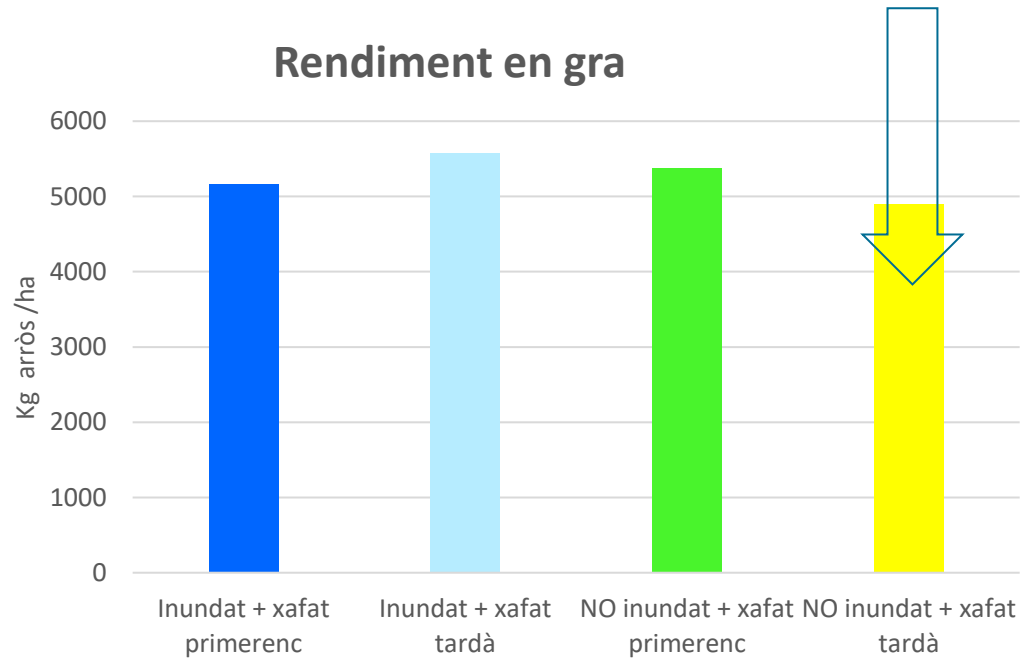

- ✓ Totes les estratègies tenen balanç positiu
- ✓ Camps no inundats i xafat tardà afavoreix l'entrada neta de C al sòl

Però...

Producció del cultiu

Biodiversitat

Els arrossars inundats afavoreixen la biodiversitat del Delta, especialment les aus aquàtiques

Pérez-Méndez N, i col. 2022 Agricultural policies against invasive species generate contrasting outcomes for climate change mitigation and biodiversity conservation. Proc. R. Soc. B 289: 20221081. <https://doi.org/10.1098/rspb.2022.1081>

Continuem estudiant ...

Projecte INIA: MiC-RICE (2020 – 2024)

Objectius:

1. Entendre el rol dels **microorganismes** en les emissions de GEH i segrest C
2. **Mitigació** emissions GEH i impulsar segrest C

Equip:

IRTA La Ràpita

IRTA Amposta

IRTA – Sostenibilitat de biosistemes

Projectes del Fons climàtic

Agricultura regenerativa
Agricultura del carboni

IRTA^R

CREAF

Universitat de Lleida

2022	2023			2024			2025	
III	I	II	III	I	II	III	I	II

Cultius representatius Catalunya

- Arròs
- Cereals d'hivern
- Maçana
- Vinya
- Horta

Biodiversitat

Microbiologia

Segrest carboni

Rendiment agronòmic

GEH

Experimentació i recerca interdisciplinària

Cobertes vegetals

Bandes florals

Maneig dels residus de collita

Maneig de l'aigua en post-collita

Adobs verds

Fertilitzants orgànics

Rotacions de cultius

Minimització de treball del sòl

Inoculació amb fongs micorrízics

Xarxa de parcel·les experimentals i demostratives

Gràcies per la vostra atenció!

Yield, cumulative emissions, net GWP

Treatments	Grain yield (kg grain ha ⁻¹)	Annual Fluxes (kg ha ⁻¹)			Net GWP (kg CO ₂ eq ha ⁻¹ yr ⁻¹)	GHGI (kg CO ₂ eq yield ⁻¹)
		CH ₄	N ₂ O	NECB		
WFL ESI	5158.2 a	258.9 ab	-1.02 a	1095.4 a	2961.2 b	0.57 b
WFL LSI	5571.3 a	294.3 b	-0.53 a	1424.2 a	2876.9 b	0.52 b
NWF ESI	5370.1 a	153.2 a	0.48 a	1377.0 a	-630.4 ab	-0.12 ab
NWF LSI	4894.2 a	155.8 a	-1.25 a	1973.4 a	-3204.4 a	-0.65 a

XVII Jornada tècnica de l'arròs

Jornada tècnica

Deltebre, dijous 23 de febrer de 2023

'AVENÇOS CAP A UNA FERTILITZACIÓ MÉS SOSTENIBLE'

M^a del Mar Català Forner (mar.catala@irta.cat)

IRTA^R

**Generalitat
de Catalunya**

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons de Reconeixement-No Comercial-Sense Obres Derivades 4.0 Internacional. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor o autors i no es faci un ús comercial de l'obra original ni se'n creïn obres derivades. La llicència completa es pot consultar <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>